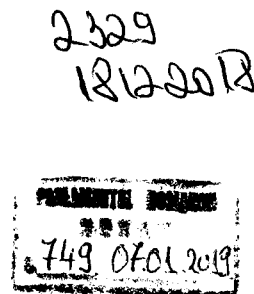

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii concediului paternal nr. 210/1999*, inițiată de domnul deputat Independent Matei-Adrian Dobrovie împreună cu un grup de parlamentari USR, PNL, PSD (**Bp.535/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii concediului paternal nr. 210/1999*, urmărindu-se în principal creșterea numărului de zile de concediu paternal, acordarea acestuia în funcție de numărul de copii născuți, modificarea termenului în care tatăl poate solicita acordarea concediului paternal, de la 8 săptămâni la 3 luni de la naștere, extinderea aplicării prevederilor legii și în situația adopției unuia sau mai multor copii în vârstă de cel mult 1 an, precum și stabilirea modului de suportare a indemnizației aferente din două surse de finanțare, și anume, fondul de salarii al angajatorului și Fondul național unic de asigurări sociale (FNUASS).

Totodată, se preconizează abrogarea art. 3, întrucât prevederile acestuia nu mai corespund realităților sociale reglementate, precum și a alin. (2) al art. 4, care prevede că tatăl care a absolvit cursul de puericultură poate beneficia doar o singură dată de durata majorată a concediului paternal.

Potrivit *Expunerii de motive*, „*Forma actuală a legii este lacunară și nu corespunde în totalitate realităților sociale pe care le reglementează, fapt care poate determina aplicarea prevederilor legale într-un mod inechitabil și, totodată, poate conduce la o practică neunitară la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene*”.

II. Observații

1. **Art. 1 alin. (1)** din inițiativa legislativă cuprinde mențiuni cu privire la scopul acordării concediului paternal, respectiv „*de a permite tatălui să participe efectiv la îngrijirea copilului în vârstă de cel mult 3 luni, să depună actele necesare declarării și înregistrării nașterii și să susțină procesul de recuperare fizică a mamei*”.

Astfel, având în vedere dispozițiile art.¹ 29 alin. (1) din *Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare*, și faptul că se stabilește în propunerea legislativă ca termen în care se poate acorda concediul paternal în primele 3 luni de la naștere, considerăm că la formularea art. 1 alin. (1) ar fi fost necesar să se țină seama de aceste aspecte și de faptul că în principiu scopul este, așa cum se precizează și în art. 1 din actuala formă a *Legii nr. 210/1999*, „*de a asigura participarea efectivă a tatălui la îngrijirea noului-născut*”.

2. În ceea ce privește **art. 1 alin. (2)** din inițiativa legislativă, considerăm ar fi fost necesar să fie avute în vedere dispozițiile art.² 8 din *Legea nr. 24/2000*³. Condiția acordării concediului paternal din cuprinsul acestui articol poate fi interpretabilă, dat fiind faptul că în cazul decesului copilului, nu se mai poate pune problema solicitării și acordării concediului paternal, în această ipoteză fiind aplicabile dispozițiile art.⁴ 152 din *Legea*

¹ Termenul pentru declararea și înregistrarea nașterii copilului este de:

a) 30 de zile de la data nașterii, pentru copilul născut viu și aflat în viață;

b) 3 zile de la data nașterii, pentru copilul născut mort;

c) 24 de ore de la data decesului, pentru copilul născut viu care a decedat înăuntrul termenului de 30 de zile;

d) 30 de zile pentru copilul găsit sau părăsit de mamă în maternitate unități sanitare.

² (1) Proiectele de legi, propunerile legislative și celelalte proiecte de acte normative se redactează în forma prescriptivă proprie normelor juridice.

(2) Prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu.

(3) Dispozițiile cuprinse în actul normativ pot fi, după caz, imperative, supletive, permissive, alternative, derogatorii, facultative, tranzitorii, temporare, de recomandare sau altele asemenea; aceste situații trebuie să rezulte expres din redactarea normelor.

(4) Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.

³ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

⁴ (1) În cazul unor evenimente familiale deosebite, salariații au dreptul la zile libere plătite, care nu se includ în durata concediului de odihnă.

(2) Evenimentele familiale deosebite și numărul zilelor libere plătite sunt stabilite prin lege, prin contractul colectiv de muncă aplicabil sau prin regulamentul intern.

nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3. În ceea ce privește **art. 2 alin. (3)** din inițiativa legislativă, menționăm că, în prezent, concediile medicale și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate la care au dreptul asigurații în condițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare*, sunt:

- concedii medicale și indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii;
- concedii medicale și indemnizații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă, exclusiv pentru situațiile rezultate ca urmare a unor accidente de muncă sau boli profesionale;
- concedii medicale și indemnizații pentru maternitate;
- concedii medicale și indemnizații pentru îngrijirea copilului bolnav;
- concedii medicale și indemnizații de risc maternal.

Astfel, din bugetul Fondului unic de asigurări sociale de sănătate (FNUASS) se suportă cheltuielile pentru indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, de care beneficiază asigurații sistemului de asigurări sociale de sănătate, după cum urmează:

- din a 6-a zi de incapacitate și până la data încetării incapacității temporare de muncă a asiguratului sau a pensionării acestuia, pentru persoanele care se află în incapacitate temporară de muncă;
- integral, din prima zi, până la data încetării incapacității temporare de muncă a asiguratului sau a pensionării acestuia, pentru persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj;
- integral, din prima zi, până la data încetării incapacității temporare de muncă a asiguratului sau a pensionării acestuia, pentru persoanele fizice care se asigură facultativ pentru concedii și indemnizații;
- integral, pentru persoanele care beneficiază de concediu medical pentru reducerea timpului de muncă;
- integral, pentru persoanele care beneficiază de concediu medical pentru carantină;
- integral, pentru persoanele care beneficiază de concediu medical de maternitate;
- integral, pentru persoanele care beneficiază de concediu medical pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 7 ani, iar în cazul copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurente, până la împlinirea vârstei de 18 ani, precum și în cazul copilului cu afecțiuni grave, asigurații au

dreptul la concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 16 ani;

- integral, pentru persoanele care beneficiază de concediu de risc maternal;

- pentru persoanele care beneficiază de tratament balnear, în conformitate cu programul individual de recuperare, costurile tratamentului balnear, precum și cele ale acțiunilor de recuperare a capacității de muncă, se suportă din bugetul FNUASS în condițiile prevăzute de *Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și de normele metodologice de aplicare a acestuia*.

În acest context, considerăm că modificarea *Legii nr. 210/1999* în sensul propus de inițiatori, ar avea drept consecință o serie de aspecte cu impact negativ asupra bugetului FNUASS și ar conduce la majorarea cheltuielilor acestuia.

4. Menționăm că, în prezent, potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din *Legea nr. 210/1999* este menționat că titularul acestui drept trebuie să aibă calitatea de salariat asigurat în cadrul sistemului asigurărilor sociale de stat, deci persoanele care nu sunt asigurate în sistemul public de asigurări sociale nu sunt eligibile pentru acordarea acestui concediu și a indemnizației aferente.

Prin inițiativa legislativă aceste prevederi au fost eliminate din cuprinsul art. 2 fără a fi precizate categoriile de persoane care pot beneficia de concediu paternal. Din acest motiv, considerăm că noile modificări aduse legii ar fi trebuit să precizeze clar care sunt beneficiarii, respectiv persoanele care au dreptul să solicite concediu paternal, precum și statutul ocupațional al acestora, cu includerea personalului care își desfășoară activitatea în ministerele și instituții din sectorul de apărare, ordine publică și siguranța națională, personal care, în prezent, nu este inclus în categoria beneficiarilor concediului paternal, nefiind asigurați în sistemul asigurărilor sociale de stat.

Din măsurile propuse nu reiese foarte clar numărul zilelor de concediu paternal suportate din fondul de salarii al angajatorului și numărul zilelor care vor fi suportate din Fondul național de asigurări sociale.

În *Expunerea de motive* se precizează că „s-a optat pentru o soluție de compromis privind plata indemnizației de concediu paternal din două surse de finanțare”, pentru ca efortul să fie depus în mod diferențiat și să nu se înregistreze „niciun efort financiar suplimentar pentru angajator”, ca urmare a modificărilor legii. Astfel, menționăm că precizările din *Expunerea de motive* nu se regăsesc și în textul **art. 2 alin. (3)**, din acest motiv considerăm

că perioada acoperită din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate se asimilează concediilor medicale și ar fi necesară și modificarea corespunzătoare a *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2008*.

5. Precizăm că nu avem obiecțiuni în privința extinderii perioadei de concediu paternal cu 2 zile lucrătoare, în cazul nașterii unui copil, sau după caz, cu 5 zile lucrătoare, în cazul sarcinilor multiple.

De asemenea, suntem de acord și cu modificările alin. (1) al art. (4) prin care au fost modificate prevederile actuale referitoare la durata concediului paternal în cazul în care tatăl a obținut atestatul de absolvire a cursului de puericultură, respectiv majorarea concediului paternal cu încă 10 zile lucrătoare, în cazul nașterii unui singur copil, și cu încă 15 zile lucrătoare, în cazul unei nașteri multiple.

Menționăm că susținem abrogarea alin. (2) al art. 4 conform căruia tatăl care a obținut atestatul de absolvire a cursului de puericultură poate beneficia de majorarea cu 10 zile lucrătoare a concediului paternal doar o singură dată, pentru un singur copil nou-născut, în acest fel fiind eliminată discriminarea între copiii aceleiași familii.

6. Menționăm că la data de 26 aprilie 2017, împreună cu pachetul de documente referitoare la Pilonul european al drepturilor sociale, Comisia Europeană a publicat și un pachet de documente privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată care conține Comunicarea Comisiei Europene privind o inițiativă pentru sprijinirea echilibrului dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor care lucrează [COM(2017)252 final] și propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a *Directivei 2010/18/UE a Consiliului*⁵.

Obiectivul general al propunerii de directivă este de a se asigura punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește oportunitățile pe piața muncii și tratamentul la locul de muncă și de a permite părinților și persoanelor cu responsabilități de îngrijire să reconcilieze mai bine sarcinile profesionale și cele de îngrijire. Propunerea de directivă introduce standarde minime la nivelul Uniunii Europene prin reglementarea concediului de paternitate, concediului pentru creșterea copilului și concediului îngrijitorilor încurajând atât bărbații, cât și femeile să beneficieze de concediu în vederea îmbunătățirii accesului femeilor pe piața

⁵ din 8 martie 2010 de punere în aplicare a Acordului-cadru revizuit privind concediul pentru creșterea copilului încheiat de BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP și CES și de abrogare a Directivei 96/34/CE

forței de muncă și asumarea de către tată a responsabilităților de îngrijire a copilului.

Referitor la concediul de paternitate, propunerea de directivă va aduce următoarele modificări care vor avea impact asupra legislației naționale:

- garantarea dreptului taților de a-și lua concediu de paternitate sub forma unei perioade de concediu, de minim 10 zile lucrătoare, cu ocazia nașterii copilului lor. Acest concediu este destinat să fie luat în jurul datei nașterii și trebuie să fie legat în mod clar de acest eveniment;

- stabilirea unor cerințe minime în ceea ce privește asigurarea unei indemnizații adecvate pe perioada concediului paternal. În timpul negocierilor pe acest dosar, au fost propuse mai multe variante pentru asigurarea unui venit adecvat pe perioada concediului paternal, iar în prezent este pusă în discuție propunerea Parlamentului European conform căreia pe perioada concediului parental statele membre trebuie să asigure plata unei indemnizații în cuantum de cel puțin 80% din venitul brut al lucrătorului.

Menționăm că pe durata PRES BG⁶ s-a obținut abordarea generală pe acest dosar, în prezent directiva fiind discutată în procedura de dialoguri cu Parlamentul European. Dialogurile pentru negocierea acestei propuneri de directivă vor continua și pe perioada PRES RO⁷.

Adoptarea acestei Directive la nivelul Uniunii Europene va determina modificări ale reglementărilor naționale referitoare la acordarea concediului paternal. În acest context, vor fi analizate dispozițiile propunerii de directivă menționate care fac referire la acordarea concediului paternal în statele membre ale Uniunii Europene și vor fi identificate modalitățile de transpunere a acestora în cuprinsul *Legii nr. 210/1999*.

7. În ceea ce privește conținutul *Expunerii de motive* precizăm că aceasta nu a fost elaborată cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 31 din *Legea nr. 24/2000*, referitoare la elementele obligatorii din cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare.

În acest sens, considerăm că ar fi fost necesar ca *Expunerea de motive* să conțină impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani). Precizarea din cuprinsul motivării că „*pentru a estima efortul financiar depus de angajator, s-au consultat organizațiile patronale, ministerele de resort și instituțiile abilitate care pot oferi informații privind impactul financiar determinat de aplicarea prevederilor normative privind concediul paternal*” nu este suficientă, având în vedere faptul că prezenta inițiativă legislativă implică pe

⁶ Președinția Bulgariei la Consiliul Uniunii Europene (PRES BG)

⁷ Președinția României la Consiliul Uniunii Europene (PRES RO)

lângă cheltuielile ce vor fi plătite din fondul de salarii al unității angajatoare și cheltuieli bugetare, care se vor acoperi din Fondul național unic de asigurări sociale.

Totodată, pentru respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3¹) din *Legea nr. 24/2000*, inițiativa legislativă trebuie să fie însoțită, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De asemenea, în cuprinsul motivării⁸, constatăm că în explicarea motivului abrogării art. 3 din forma actuală a legii, inițiatorii afirmă faptul că potrivit propunerii, în categoria beneficiarilor de concediu paternal se va include și personalul militar în activitate, respectiv cadrele militare, soldații, gradații profesioniști etc., fără a reglementa ulterior situația acestora în cuprinsul inițiativei legislative, aspect contrar dispozițiilor art. 32 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, potrivit căruia „*motivarea trebuie să se refere la forma finală a proiectului*”.

Menționăm faptul că situația acestora a fost deja reglementată în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017*⁹, care la art. 10 alin. (7) prevede faptul că „*Personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională beneficiază de prevederile Legii concediului paternal nr. 210/1999*”.

Totodată, precizarea faptului că art. 3 din forma actuală a legii nu mai are aplicabilitate, întrucât serviciul militar obligatoriu a fost suspendat odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 395/2005*¹⁰ este incorectă, deoarece suspendarea este temporară, având în vedere dispozițiile art. 3 din respectiva lege, potrivit căruia „*Pe durata stării de război, a stării de mobilizare, precum și pe timpul stării de asediu, executarea serviciului militar devine obligatorie, în condițiile legii.*”

Considerăm că dispozițiile art. 3 trebuie să rămână în vigoare în considerarea faptului că pot exista în timp schimbări care să readucă obligativitatea serviciului militar. Deși inițiatorii au avut în vedere doar abrogarea art. 3 din prezenta lege, apreciem că abrogarea acestuia ar atrage implicit și abrogarea art.¹¹ 5 din *Normele metodologice de aplicare a Legii*

⁸ „Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 395/2005 privind suspendarea pe timp de pace a serviciului militar obligatoriu și trecerea la serviciul militar pe bază de voluntariat, art. 3 din forma actuală a legii nu mai are aplicabilitate, întrucât serviciul militar obligatoriu este suspendat, iar în categoria beneficiarilor de concediu paternal se include, potrivit propunerii noastre, și personalul militar în activitate, respectiv cadrele militare, soldații, gradații profesioniști etc., a căror situație dorim să o reglementăm. În acest context, propunem abrogarea art. 3 din *Legea nr. 210/1999*”.

⁹ privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare

¹⁰ privind suspendarea pe timp de pace a serviciului militar obligatoriu și trecerea la serviciul militar pe bază de voluntariat, cu modificările ulterioare;

¹¹ (1) În cazul în care tatăl copilului nou-născut satisface serviciul militar obligatoriu, el are dreptul la o permisie de 7 zile calendaristice, ce se acordă de unitatea militară în condițiile prevăzute la art. 1 și 2, care se aplică în mod corespunzător.

concediului paternal nr. 210/1999 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 244/2000. În acest sens, pentru respectarea dispozițiilor art.¹² 17 din Legea nr. 24/2000, era necesar să se facă referire și la acest aspect.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

(2) Permisia prevăzută la alin. (1) se acordă și în cazul în care tatăl care satisface serviciul militar obligatoriu solicita acordarea acestei permisii în vederea recunoașterii paternității, întocmită în condițiile legii.

(3) Permisia solicitată și acordată va fi justificată, la întoarcere, cu certificatul de naștere al copilului, din care să rezulte calitatea de tata a militarului în situația în care declarația de recunoaștere a paternității s-a făcut simultan cu înregistrarea nașterii sau, după caz, numai pe baza declarației de recunoaștere a paternității, dacă aceasta s-a făcut ulterior înregistrării nașterii copilului la serviciul de stare civilă.

¹² *În vederea asanării legislației active, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative se va urmări abrogarea expresă a dispozițiilor legale căzute în desuetudine sau care înregistrează aspecte de contradictorialitate cu reglementarea preconizată.*